

Ralph Midgley
24 Stanwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

midgley@onetel.com

YELOD DEGMÄLID
NÜM 5 MAYUL 2006 (Pads 33 jü 40)

O Volapükaflens Valöpo!

Benokömaglidobsös mayuli, bi sevobs, das stom obinon vamikum, e das flors okölons länädi.

Nu gasedil obas id olabon kölis difik ad fredükön reidanis. Tiäd : „Vög Volapüka" pubon me tonats blägik nämik as kösömiko. Red sinifon lanäli, grün progedi e yelov speli. No fümob dö geb blöva! If labols tikamagotis votik, sedolsös onis obe, begö!

Anu efinükob tidodemi nulik : „Volapük Jäfedik." Labon kobo tidodis teldegjöl. Tidods 21 – 28 konons brefiko jenavi Volapüka; seko primölans dunölo tidodemi at okanons lärnön bosi dö jenav püka it.

Dil balid tidodema, sevabo : „Volapük pro Alan" pubon me püks difik vel; too dil telid pubon te me Linglänapük, e desinob ad kobükön dilis tel at ad mekön tidodemi te bali labü tidods foldegtel.

Sekü atos, tidodem löpik binon tidodem nulädikün Volapüka atimo. Spelob ladöfiko, das plöponös ad nitedön säkanis tefü püks bevünetik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

LOTER TÖ BABÜLONÄN (FINOT)
Fa hiel Jorge Luís Borges

. . . Leog fibik nestedöfik geböfa obas jiniko ikömon lü el ‚Tiber': el Elio Lamprido, in penäd okik : „Lif ela Antoninus Heliogabalus," äkonom, das lampöran at äpenom su koans fätotis, kelis ögivülom vüdäbes okik, dat balan ägeton paunis deg goldina e votan musakis deg, benenis deg, bomis deg. Binos nitedik, das el Heliogabalus pidugälom ini Smala-Siyop, bevü kultans goda otnemik.

Binons i tireds nepösodik, nen zeil fümik: tired bal büdon, das smaragoin di Taprobana pösejedonös ini vats flumeda 'Euphrates'; tired votik, das böd pölibükonös de nuf tüma seimik; u, das ün yeltum alik grain saba pömoükonös (u pölüükonös) däsärte nilü zif. Seks binons semikna jeikiks.

Ön flun benodälik Kompenäta, geböfs obes binon nu fulü fädöf. Reman degtelata vinafladas no posüpädon, if bal onas kipädon mauläti u sneki; utan, kel penon balädi, ti ai lüükon nuni seimik dobik; id ob, in penäds spidik at, edobükob ba stunidoti semik, ba kruäli semik. Ba id otöfi klänöfik . . .

Jenavans obsik, kels binons sagatiküns vola valik, edatuvons modi ad verätükön vobedis fädöfa; binos famik, das tölats moda at binons (ti ai) konfidabiks; do, klüliko, no paveitükons nen mödot semik pökas. Zuo, nos binon pevenenölum me neverat, ka jenav Kompenäta . . . Doküm vönik, pejüpöl dis failots tema, kanon binön sek loteratireda ädela u bü tumyels. Buk nonik padabükon nen difs smalik vü samäds distik. Penans pronons yuli klänik ad moädön, ad seletön, ad votükön. I lug nestedöfik paplägon.

Kompenät, labü neflagiäl godöfik, viton reklami valasotik. Vobans onik, paspetölo, binons kläniks; büds, kelis ai sedon, no difons de sümädots, kelis dobükans pübons. Zuo, kin kanon-li pleidülön, das binon te dobükan? Brietikan, kel datuvom büdi nesiämik, driman, kel

süpo galikom e deidom me nams lönik oka vomi, kel slipof nilü om; no dadunoms-li sludi klänik Kompenäta? Jäfidam seilik at, leigodovik lä vob goda, kodon niludamis valasotik.

Balans nenjemo sions, das bü tumyels Kompenät no plu dabinon e neleod saludik lifas obsik binon te vönaoloveik; votikans betikons oni laidüpiki e tidons, das oblebon jü neit lätikün, kü god lätikün odistukon voli. Votikans stetons, das Kompenät binon valanämädik, ab te flunon dinis smalikün: kraxi higoka, däsinots ruila e püfa, drimilis pö gödalulit . . . Votikans - lehäretals nenjemik -, das noe neföro ädabinon, abi odabinon neai. Votikans, leigoso bapäliks, blöfädons, das no binos veütik ad siön u ad noön dabini Kompenäta, ibä Babülonän binon nos pläamü pled fädas nenfinik.

(Tradutod fa hiel Sérgio Meira)

KONOTÜL LUDRINIK
fa hiel John Redgwell

Ven äbinob cil, pals obik äkonons obe konotüli sököl, kel tefon menis, kels ädrinons in bötöp nilü dom obsik. Konotül at binon veratik!

Ün del seimik in bötöp provid bira pifidrinon. Bötöpacof äsagom: „Bir pefidrinon, klu mutols drinön vati. Leons drinons vati, seko binons nämiks."

Ab balan drinanas ägespikom : „Kod veratik binon, das leons neai egutons biri !"

VÖD BREFIK

Mems gudik = plaks nulik

CILS KÄPTENA GRANT (fa Jules Verne) (5)

Gödo koedon löbunön alikanis rölatonod riskädik.
Glun mufon dis futs onas.

„Binos el Antuco-volkan!"

Flens gleipons klifis dredäliko.
Pamolejedons e rolons
love nifamasats.
Süpo bels takädikons.

„He!"

„Binols-li us?"

„So jinos!"

„Fümo milag binon!"

Klöp binom-li Robert?"

El Glenarvan däsperom; yunan enepubom nenretodiko.

Robert! Robert!
„No binom is."

Viloms klemön speli, kü logoms kondori gianik, kel pubon vü klifs, e löpikon ai. Vü lekluvs lagon kop nenlifik hiela Robert Grant.
„No jütolöd!"
„Mo! Nam oba fümon!"

Too büä kanom neletön eli Major,liloy jüti laodik e kondor pejütöl ziikon nevifiko denio. Flitäms stäänik frenons oni äs falajelöm.

V:38:2006

REL – DIN GUDIK U BADIK-LI?
fa hiel John Redgwell

Bü vigs anik hiel Tony Blair, ministeran cifik Britäna, älesagom, das God ibüdom omi ad nüfalön Lirakäni. Lesag at änofülon kritanis gudik valöpo. Slamans mödik älecedons oni as mal, das nüfal at äbinon krig relik ta län Slamik. Atos äkodon obi ad säkön: „Binon-li rel din badik"

Ma suem obik, fon relas valik binon „seved verik," kel binon i fon valikosa. Mens sevädons oni in oks it e nemons oni „Godi," „Lalahi," e r. Pro Budans seved verik somik binon „Nirvana" – stad bina, ön kel pelibükoy de lölet deada e dönumoteda.

Difs bevü mods, ma kels mens suemons foni bina lölik, davedükons heti menas ta utans, kels suemons verati verik difiko. Kodü atos, rel edavedükon krigis ün tims pasetik, ed igo preseniko kodon, das mens deidons votikanis kodü lekred onsik. Too binäl utosa, demü kelos feitons e komipons, binon stad bina ot, sevabo: „seved verik." Stad at binon gudäl verik. Utan, kel lifon ön stad somik, no vilon dämükön votikanis, ud igo zanön ko ons tefü lekred onsik.

Ven suemoy verätiko foni rela okik, suemoy, das rels valik binons notodots distöfik fona ot. Seko lecedoy menis valik as blods e sörs davedöls de fon ot. At binon rel gudik. Votaflano, ven no noloy foni, ab lecedoy relaplagi menas it as binäl rela, no löfiloy menis, kelas rel difon de rel oyik. At binon rel badik.

Nendoto hiel Tony Blair no ägetom büdi ad tatakön Lirakäni de fon rela okik, (kel binon i fon relas votik valik). Büd äsexänon de tikäl lönik. Äbinon slud bolitik, as slud relöfik peklotöl. Bo igo hiel Tony Blair it äkredom, das slud somik pädunon fa God. Kreds somik binons riskädiks, bi kodons, das mens dunons badikosi, kredölo, das dunons gudikosi.

Relans valik mutons dasevön, das fon relas valik binon balatik. Mens valik davedons de fon ot, klu mutobs stümön relis valikanas. Ekö rel gudik!

SMILOBSÖS !

LÖF BLEINIK

Of: Ai elielob sagön, das löf binon bleinik.
Om: Si! Ab mat binon logavan legudik!

NEMÖGIKOS !

Lamerikänan semik ätävom da Yurop. Ven äbinom tö London, älogom staudöpi, kö äbötoy seimosi ma desir dunetäba. Sekü atos, äbonedom Lamerikänan kanguri su bod peloetöl. Pos minuts anik jibötan ägekömof ed äsagof : „Pidob vemo osi, o söl! ab no labobs bodi!

JITIDAN GRODIK

Jitidan in jul pro cils yunik ägrodof sis tim anik, ab nek tidäbas iküpeton stomägi bigiköl ofa. Ün del seimik tutavan ävisitom juli ad spikön tidäbes dö tuts, ed äkleilükom ones, das daifets e jokolad binons negudiks pro tuts, e jenöfo bigükons oyi. Gekömölo ini tidacem, hitidäb smalik älükömom lü jitidan, e, jonölo stomägi ofik, äsagom ofe: „Sevob utosi, o lädül! kelosi edunol!

LÄ SANAN.

Malädan: Fut detik oba dolon obi, o söl!
Sanan: Binos kodü bäldot ola, o söl!
Malädan: Ab fut nedetik labon bäldoti ot, e no dolon obi!!

KONSÄL GUDIK-LI?

Man bäldik visitom sanani. Pos xam staböfik, sanan sagom ome: „Mutol tävön länädio ad sätenidükön oli. Us mutol löädön se bed göliko, golön lü bed tü düp gölik, fidön miti e drinön miligi, e mutol turön kilna a del . . . e mutol smökön zigarüli te bali a del. Pos muls kil man bäldik at gekömom lä sanan, e sagom: „Konsäl olik eyufon obi mödo. Etävob länädio, elöädob se bed ed egolob lü bed göliko, efidob miti ed edrinob miligi – jenöfo edunob valikosi, keli ekomandol obe, ab mutob sagön, das no binos fasilik pö bäldot obik ad primön zigarülismöki!

kroda vöds

HORITÄTIK

1. Talanim vetikün (6)
7. Kripädaf nen lims (3)
8. Löädon göliko (3)
10. Gramatapösod balid (2)
13. Nim geilikün tala (5)
16. Böd, kel sevon vegi lomio (5)
17. „Medü" lafik (2)
18. Malon noli patädik (2)
20. Vegi, kel degolon de veg cifik nemoy - - - vegi (3)
21. Vivon vivoti (6)
22. Pönop pösodik plütik in plunum (3)
26. Pluamafom ladyeka (2)
28. Vegobsös - - flumed! (2)
29. In top at (2)
30. Lekat natädik (6)
31. „Seko" me vöd brefikum (3)

PENDITIK

1. Yaganim neitik labü stens blägik (6)
3. Poyümot menamödoti siniföl (2)
5. Dolavokäd (2)
6. Menaflenaf (3)
9. Pösod säkik manik (3)
12. Balan pos votikan (5)
14. Nim käfik (5)
15. Näsäkil, kel koedon jatön 4)
19. Pönod rezipik (2)
23. Böd, kel plidon stomi vamik (4)
24. Jafäb mela (3)
25. Fluk (3)

27. Skin fidovik (3)

